

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

з дисципліни «Курортна справа»

до виконання практичних та самостійних робіт
для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
денної та заочної форм навчання

Запоріжжя
2021

Методичні рекомендації з дисципліни «Курортна справа» до виконання практичних та самостійних робіт для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / Укл.: Т.С. Кукліна. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. – 30 с.

Укладачі: Т.С. Кукліна к.е.н. доцент

Рецензент: В.М. Зайцева, к.п.н., професор

Відповідальний за випуск: Т.С. Кукліна.

Затверджено
на засіданні кафедри
«Туристичного, ресторанного
та готельного бізнесу»

Протокол № 1 від 01.03.2021

ЗМІСТ

	с.
Вступ.....	4
План практичних занять.....	6
Самостійна (індивідуальна) робота.....	15
Завдання для контрольних робіт студентів заочної форми навчання.....	16
Перелік питань до заліку.....	18
Рекомендована література.....	21
Критерії оцінювання.....	23

ВСТУП

Широке використання природних фізичних факторів для зміцнення здоров'я людини - найважливіша медико-біологічна і соціальна проблема. Для успішного її рішення необхідні знання, що стосуються фізико-хімічних особливостей різних типів мінеральних вод, лікувальної грязі і клімату, а також теоретичні уявлення про механізм їх лікувальної дії на організм. Курортна справа безсумнівно займає значне місце в системі лікувально-профілактичних заходів при найрізноманітніших видах порушення здоров'я, сприяє відновленню організму людини на відпочинку.

Мета: сформувати у студентів знання з основ курортології відповідно до потреб професійної діяльності фахівця з готельно-ресторанної справи, підготувати до професійної діяльності в умовах санаторно-курортного закладу, в мультидисциплінарній команді фахівців.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

загальні компетентності: Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісні взаємодії при вирішенні поставлених завдань; здатність підтримувати загальний рівень фізичної активності й здоров'я для ведення активної соціальної та професійної діяльності; здатність до сприйняття культури та звичаїв інших країн і народів, толерантного ставлення до національних, расових, конфесійних відмінностей, здібність до міжкультурних комунікацій у готельно-ресторанній сфері.

фахові компетентності: Уміння моделювати сервісно-виробничі процеси закладів готельного та ресторанного господарства, санаторно-курортних закладів і забезпечити їх апаратурне оформлення; здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єкті в готельному та ресторанному бізнесі; здатність проводити економічні розрахунки, вести звітну документацію в готельному та ресторанного бізнесі, проектувати діяльність в галузі; здатність, використовуючи існуючі види ресурсів та джерела інформації, раціоналізаторські пропозиції, інформацію щодо стану технологічного обладнання, за допомогою відповідних стандартів і правил удосконалювати діючі на виробництві технологічні операції; впроваджувати прогресивні технології; раціонально використовувати сировину, напівфабрикати, устаткування тощо.

Очікувані програмні результати навчання:

1. Вміння оцінювати конкурентоспроможність підприємств (закладів), продукції, послуг на основі стандартних методик; демонструвати уміння розробляти технологічні схеми діяльності підприємств (закладів) готельного та ресторанного господарства, санаторно-курортних закладів.

2. Показати уміння проектувати технологічний процес виробництва продукції і складати необхідну нормативну документацію.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 1 (4 години).

Тема: Зародження і розвиток курортів в світі

Мета заняття: Ознайомитись з історією розвитку курортної справи.

Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття; обговорення питань, які виникли після вивчення лекційного матеріалу; контроль за виконанням домашнього завдання.

План заняття.

1. Історичні аспекти курортної справи і курортології.
2. Розвиток курортної справи.
3. Перші згадки про курорти.
4. Історія курортів світу.
5. Розвиток курортів в Україні.
6. Роль природно-лікувальних факторів у розвитку курортів.
7. Основні біометеорологічні фактори.
8. Методи кліматотерапії.
9. Роль фізкультурно-оздоровчих факторів.

Заняття проходить у вигляді опитування за зазначеним планом. Студент може представити презентаційну роботу на одне з питань.

Рекомендована література:

1. Ветитнев А.М., Войнова Я.А. Организация санаторно-курортной деятельности: Учебное пособие. – М.: Федеральное агентство по туризму, 2014. – 272 с.
2. Заваріка Г.М. Курортна справа: навчальний посібник. – К, 2015. – 277 с.
3. Санаторно курортна справа // Основи реабілітації, фізіотерапії, ЛФК і масажу: Підручник / За ред. проф. В.В.Клапчука та проф. О.С.Полянської. – Чернівці: Прут, 2006. – С. 68 – 79.

4. Основи курортології: Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В.Лободи, Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2003. – 512 с.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 2 (4 години).

Тема: Організація санаторно-курортної справи

Мета заняття: Ознайомитись з поняттями про курортну справу і курортологію

Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття; обговорення питань, які виникли після вивчення лекційного матеріалу; контроль за виконанням домашнього завдання.

План заняття.

1. Наведіть приклади курортів за основним лікувальним чинником.
2. Назвіть основні пункти Закону України "Про курорти".
3. Наведіть приклади багатоцільових туристичних центрів світу.
4. Охарактеризуйте три головні функціональні класи курортів.
5. Геопросторові критерії типології курортів.
6. Типологія курортів за соціальними характеристиками і за віком споживачів.
7. Типологія за географічними ринками.
8. Типологія за рекреаційно-продуктною спеціалізацією.
9. Поясніть виникнення терміну SPA.
10. Охарактеризуйте поняття Hotel SPA.
11. Які основні SPA-процедури поліфункціонального SPA-курорту?
12. Охарактеризуйте концепцію організації wellness-дозвілля.
13. Охарактеризуйте SPA-курорти України (м. Львів).
14. Структурі українських санаторіїв за медичним профілем.
15. Структура організаційно-правових форм, передбачених законодавством України.
16. Узагальнена класифікація санаторно-курортних підприємств за різними ознаками.
17. Санаторно-курортне лікування.
18. Що входить в структуру Держтуризмкурорту України.

19. Основні завдання Держтуризмкурорту України.
20. Основні моменти програми розвитку санаторно-курортної галузі.
21. Ідея курортно-рекреаційних кластерів.
22. Географія санаторно-курортних закладів України.
23. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні.
24. Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом.
25. Система стандартів з охорони курортних ресурсів.
26. Організація дієтичного харчування.
27. Характеристика основних дієт.
28. Штучне лікувальне харчування.
29. Дієтичне харчування за кордоном.

Рекомендована література:

1. Ветитнев А.М., Войнова Я.А. Организация санаторно-курортной деятельности: Учебное пособие. – М.: Федеральное агентство по туризму, 2014. – 272 с.
2. Заваріка Г.М. Курортна справа: навчальний посібник. – К, 2015. – 277 с.
3. Кусков А.С., Лысыкова О.В. Курортология и оздоровительный туризм: Учеб. пособие. – Ростов н./Д.: Феникс, 2004. – 320 с.
4. Основи курортології: Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В.Лободи, Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2003. – 512 с.
5. Закон України "Про курорти" від 5.10.2000 р., № 2026-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 50. – ст. 435.
6. Загальне положення про санаторно-курортний заклад: Постанова Кабінету міністрів України від 11 липня 2001 р. №805: [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua/laws/show/805-2001-p
7. Наказ Держкомстату від 14.12.11 №345: [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: ukrstat.gov.ua/norm_doc/2011/345/345_2011.htm
8. Послуги туристичні, засоби розміщення: Національний стандарт України (ДСТУ 4527:2006): [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-11

9. Господарський кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №18, №19-20, №21-22, ст.144): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 3 (4 години).

Тема: Санаторно-курортне господарство Європи.

Мета заняття: Ознайомитися з лікувальним туризмом, та світовими лікувальними курортами.

Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття; контроль за виконанням домашнього завдання.

План заняття.

1. Основні особливості санаторно-курортного господарства.
2. Охарактеризуйте карту курортів світу.
3. Бальнеологічні курорти Чехії, Угорщини, Румунії.
4. Бальнеологічні курорти Німеччини, Австрії, Швейцарії.
5. Бальнеологічні курорти Росії, Франції, Сербії.
6. Бальнеологічні курорти Словенії, Болгарії, Польщі.
7. Бальнеологічні курорти Литви, Греції.
8. Кліматичні курорти Іспанії, Італії.
9. Кліматичні курорти Греції, Франції, Монако.
10. Кліматичні курорти Хорватія, Болгарія, Румунія.
11. Кліматичні курорти Португалія, Велика Британія, Ірландія.
12. Кліматичні курорти Бельгії та Норвегії.
13. Кліматичні курорти Німеччини, Польщі, Фінляндії.
14. Гірськокліматичні курорти Альп.
15. Гірськокліматичні курорти Франції.
16. Гірськокліматичні курорти Карпат.
17. Історія західноєвропейських мінеральних курортів.

Рекомендована література:

1. Ветитнев А.М., Войнова Я.А. Организация санаторно-курортной деятельности: Учебное пособие. – М.: Федеральное агентство по туризму, 2014. – 272 с.

2. Заваріка Г.М. Курортна справа: навчальний посібник. – К, 2015. – 277 с.
3. Кусков А.С., Лысикова О.В. Курортология и оздоровительный туризм: Учеб. пособие. – Ростов н./Д.: Феникс, 2004. – 320 с.
4. Основи курортології: Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В.Лободи, Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2003. – 512 с.
5. Використання кліматичних факторів в комплексі санаторно-курортного лікування / за ред.. Л.І Фісенко. – К.: Купріянова, 2005. – 256 с.
6. Беляя Н.А., Лебедева И.П. Курортное лечение. – М.: Знание, 1978. – 64 с.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 4 (4 години).

Тема: Курорти Азії

Мета заняття: Ознайомитися з лікувальним туризмом, та світовими лікувальними курортами.

Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття; контроль за виконанням домашнього завдання.

План заняття.

1. Бальнеологічні курорти Грузії.
2. Бальнеологічні курорти Азербайджану та Вірменії.
3. Бальнеологічні курорти Ізраїлю.
4. Бальнеологічні курорти Туреччини, Японії, Казахстану.
5. Кліматокумисолікувальні курорти.
6. Приморські курорти Туреччини.
7. Приморські курорти Кіпру та Ізраїлю.
8. Приморські курорти Аравійського півострова.
9. Приморські курорти Індії, Китаю, В'єтнаму, Філіпін, Шрі-Ланки.
10. Найдорожчі курорти світу.

Рекомендована література:

1. Ветитнев А.М., Войнова Я.А. Организация санаторно-курортной деятельности: Учебное пособие. – М.: Федеральное агентство по туризму, 2014. – 272 с.
2. Заваріка Г.М. Курортна справа: навчальний посібник. – К, 2015. – 277 с.
3. Кусков А.С., Лысикова О.В. Курортология и оздоровительный туризм: Учеб. пособие. – Ростов н./Д.: Феникс, 2004. – 320 с.
4. Основи курортології: Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В.Лободи, Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2003. – 512 с.
5. Використання кліматичних факторів в комплексі санаторно-курортного лікування / за ред. Л.І Фісенко. – К.: Купріянова, 2005. – 256 с.
6. Беляя Н.А., Лебедева И.П. Курортное лечение. – М.: Знание, 1978. – 64 с.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 5 (4 години).

Тема: Курорти Америк, Африки, Австралії та Океанії

Мета заняття: Ознайомитися з лікувальним туризмом, та світовими лікувальними курортами.

Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття; контроль за виконанням домашнього завдання.

План заняття.

1. Курортне господарство країн Америки.
2. Бальнеологічні курорти США.
3. Кліматичні умови США.
4. Курорти Канади.
5. Курорти Аргентини та Бразилії.
6. Курортне господарство Північної Африки.
7. Курортне господарство Південної Африки.
8. Курортне господарство Австралії та Океанії.

Рекомендована література:

1. Ветитнев А.М., Войнова Я.А. Организация санаторно-курортной деятельности: Учебное пособие. – М.: Федеральное агентство по туризму, 2014. – 272 с.
2. Заваріка Г.М. Курортна справа: навчальний посібник. – К, 2015. – 277 с.
3. Кусков А.С., Лысикова О.В. Курортология и оздоровительный туризм: Учеб. пособие. – Ростов н./Д.: Феникс, 2004. – 320 с.
4. Основи курортології: Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В.Лободи, Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2003. – 512 с.
5. Використання кліматичних факторів в комплексі санаторно-курортного лікування / за ред. Л.І Фісенко. – К.: Купріянова, 2005. – 256 с.
6. Белая Н.А., Лебедева И.П. Курортное лечение. – М.: Знание, 1978. – 64 с.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 6 (4 години).

Тема: Курортний комплекс України

Мета заняття: Ознайомитися з лікувальним туризмом, та світовими лікувальними курортами.

Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття; контроль за виконанням домашнього завдання.

План заняття.

1. Мінеральні води основних бальнеологічних груп.
2. Розподіл лікувальних грязей.
3. Охарактеризуйте карту курортів України.
4. Рекреаційні райони та регіони.
5. курортні ресурси Криму.
6. Курортні ресурси Одещини.
7. Курортні особливості Азовського узбережжя.
8. Рекреаційна система Карпатського регіону.

Рекомендована література:

1. Ветитнев А.М., Войнова Я.А. Организация санаторно-курортной деятельности: Учебное пособие. – М.: Федеральное агентство по туризму, 2014. – 272 с.
2. Заваріка Г.М. Курортна справа: навчальний посібник. – К, 2015. – 277 с.
3. Кусков А.С., Лысикова О.В. Курортология и оздоровительный туризм: Учеб. пособие. – Ростов н./Д.: Феникс, 2004. – 320 с.
4. Курортология и физиотерапия. Под. ред. В. М. Боголюбова: в томах. Т.1- М.: Медицина, 1985. – 560 с
5. Кліматологія. Алісов Б.П., Полтораус Б.В. – М.: Изд-во МГУ, 1974. – 298с..
6. Курорти. Енциклопедичний словник. – К., 1983. – 440 с.
7. Бабинец А.Е., Гордиенко Е.Е., Денисова В.Р. Лечебные минеральные воды и курорты Украины. – К.: Изд-во АН УССР, 1963. – 366 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7 (6 годин).

Тема: Економічна ефективність функціонування курортів

Мета заняття: Ознайомитись з економічною ефективністю функціонування курортів

Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття; контроль за виконанням домашнього завдання.

План заняття.

1. Розподіл захворювань населення окремих вікових груп за класами хвороб за 2017, 2018 р.
2. Дані статистики по санаторно-курортним та оздоровчим закладам.
3. Внутрішні фактори ризику
4. Характеристика зовнішньої середовища СКО.
5. Оцінка факторів ризику в галузі СКО.

Рекомендована література:

1. Ветитнев А.М., Войнова Я.А. Организация санаторно-курортной деятельности: Учебное пособие. – М.: Федеральное агентство по туризму, 2014. – 272 с.
2. Основи курортології: Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В.Лободи, Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2003. – 512 с.
3. Використання кліматичних факторів в комплексі санаторно-курортного лікування / за ред.. Л.І Фісенко. – К.: Купріянова, 2005. – 256 с.
4. Влащенко Н.М. Закономірності економічного розвитку регіонального санаторно-курортного комплексу: [Електронний ресурс] / Н.М. Влащенко. – Режим доступу: tourlib.net/statti_ukr/vlaschenko3.htm

САМОСТІЙНА (ІНДИВІДУАЛЬНА) РОБОТА

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті за наступними напрямками:

1. Організація санаторно-курортної справи

Класифікація курортів

Інноваційні типи курортів

Організація санаторно-курортного обслуговування

Принципи планування санаторно-курортної діяльності в Україні

Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності

Організація дієтичного харчування

2. Курортний комплекс України

Характеристика курортного комплексу України

Територіальна структура курортного комплексу України

Курортна система України

Функціональна структура рекреаційної системи Південного

Криму

Рекреаційна система Карпатського регіону

3. Економічна ефективність функціонування курортів

Економічна стратегія розвитку курортних організацій

Управління інноваційною діяльністю в курортних закладах

Економічна оцінка ефективності підприємств санаторно-курортного комплексу

Маркетинг в санаторно-курортній діяльності

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Відповідно до навчального плану студенти заочного відділення виконують контрольну роботу. Вибір варіанта здійснюється за останньою цифрою в заліковій книжці. Наприклад, якщо цифра номеру в книжці “3”, то студент вибирає варіант “3”.

Для послідовного і чіткого викладу матеріалу слід скласти план роботи.

Під час виконання роботи необхідно використовувати джерела, наведені в навчальній програмі і рекомендовані на лекціях, а також підручники та нормативні акти, що відповідають темі роботи.

Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 20 сторінок формату А4. Контрольна робота повинна містити вступ, основну частину, висновки. Наприкінці роботи необхідно навести список використаної літератури, вказати дату виконання і поставити підпис.

Тематика контрольних робіт

Варіант 1.

1. Історія курортів світу.
2. Класифікація туристсько-рекреаційних ресурсів.

Варіант 2.

1. Специфіка та класифікація послуг санаторно-курортного комплексу.
2. Трудові ресурси та корпоративна культура в галузі курортного обслуговування.

Варіант 3.

1. Роль природно-лікувальних факторів у розвитку курортів.
2. Система стандартів з охорони курортних територій.

Варіант 4.

1. Анімаційно-дозвільна діяльність в курортній справі.
2. Сучасний стан курортного господарства Європи.

Варіант 5.

1. Сучасний стан курортного господарства країн Америки.
2. Формування ціни на санаторно-курортні послуги.

Варіант 6.

1. Курорти Африки.
2. Особливості продажів путівок до курортних зон.

Варіант 7.

1. Курорти Азії.
2. Медичні послуги як цільова частина санаторно-курортної путівки.

Варіант 8.

1. Приморські курорти міжнародного значення.
2. Організація роботи санаторію.

Варіант 9.

1. Організація дієтичного харчування.
2. Якість та конкуретоспроможність санаторно-курортних послуг.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Сутність і складові сучасної курортної медицини.
2. Стан здоров'я дорослого та дитячого населення України та чинники, що на нього впливають. Статистика захворюваності і смертності.
3. Поняття «курорт»: сутність та класифікація.
4. Періодизація розвитку курортної справи.
5. Етапи становлення вітчизняних курортів.
6. Класифікація та типологія курортів.
7. Мета і принципи рекреаційно-курортного районування.
8. Характеристика окремих рекреаційних районів.
9. Анімаційно-дозвіллєва діяльність в санаторно-курортних організаціях.
10. Характеристика окремих спортивно-рекреаційних заходів та вправ.
11. Характеристика водних занять та їх вплив на організм людини.
12. Характеристика основних біометеорологічних факторів.
13. Характеристика фізико-хімічних факторів атмосфери (метеорологічні).
14. Характеристика аеротерапії.
15. Характеристика таласотерапії.
16. Загальна характеристика та класифікація мінеральних вод.
17. Характеристика типів мінеральних вод України.
18. Характеристика бальнеолікування: сутність, методи та значення.
19. Характеристика питного лікування: сутність та значення.
20. Критерії та характеристика лікувальних грязей.
21. Характеристика основних типів лікувальних грязей.
22. Характеристика пелоїдолікування.
23. Характеристика масажу і його видів.
24. Альтернативні традиційні і нетрадиційні методи оздоровлення.
25. Місце фізіотерапії у наданні санаторно-курортних послуг.
26. Характеристика світових центрів курортів.
27. Характеристика курортів за їх спеціалізацією.
28. Лікувально-оздоровчий туризм в Україні та за кордоном.
29. Характеристика грязелікування в Карпатах.
30. Характеристика грязелікування в Центральній Україні.

31. Характеристика грязелікування в Східній Україні.
32. Характеристика сучасного методу лікування – дельфінотерапія.
33. Загальна характеристика мінеральних вод Львівської області.
34. Загальна характеристика мінеральних вод Полтавської області.
35. Загальна характеристика мінеральних вод Тернопільської області.
36. Загальна характеристика мінеральних вод Хмельницької області.
37. Загальна характеристика лікувально-оздоровчих курортів Німеччини.
38. Загальна характеристика лікувально-оздоровчих курортів Франції.
39. Загальна характеристика лікувально-оздоровчих курортів Грузії.
40. Загальна характеристика лікувально-оздоровчих курортів Болгарії.
41. Сучасний стан курортного господарства країн Америки.
42. Курорти Африки.
43. Курорти Азії.
44. Система стандартів з охорони курортних територій.
45. Історія курортів світу.
46. Формування ціни на санаторно-курортні послуги.
47. Медичні послуги як цільова частина санаторно-курортної путівки.
48. Приморські курорти міжнародного значення.
49. Організація роботи санаторію.
50. Організація дієтичного харчування.
51. Якість та конкуретоспроможність санаторно-курортних послуг.
52. Інноваційні типи курортів.
53. Маркетинг в санаторно-курортній діяльності.
54. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності.
55. Функціональна структура рекреаційної системи Південного Криму.
56. Економічна стратегія розвитку курортних організацій.
57. Управління інноваційною діяльністю в курортних закладах.
58. Оцінка факторів ризику та невизначеності в санаторно-курортній діяльності.

- 59. Соціальні фактори розвитку санаторно-курортної галузі.
- 60. Курортна система України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ветитнев А.М., Войнова Я.А. Организация санаторно-курортной деятельности: Учебное пособие. – М.: Федеральное агентство по туризму, 2014. – 272 с.
2. Заваріка Г.М. Курортна справа: навчальний посібник. – К, 2015. – 277 с.
3. Санаторно курортна справа // Основи реабілітації, фізіотерапії, ЛФК і масажу: Підручник / За ред. проф. В.В.Клапчука та проф. О.С.Полянської. – Чернівці: Прут, 2006. – С. 68 – 79.
4. Кусков А.С., Лысикова О.В. Курортология и оздоровительный туризм: Учеб. пособие. – Ростов н./Д.: Феникс, 2004. – 320 с.
5. Основи курортології: Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В.Лободи, Е.О.Колесника. – К.: Купріянова, 2003. – 512 с.
6. Белая Н.А., Лебедева И.П. Курортное лечение. – М.: Знание, 1978. – 64 с.
7. Бокша В.Г., Богуцкий Б.В. Медицинская климатология и климатотерапия. – Киев: Здоров'я, 1980. – 264 с.
8. Використання кліматичних факторів в комплексі санаторно-курортного лікування / за ред.. Л.І Фісенко. – К.: Купріянова, 2005. – 256 с.
9. Курортология и физиотерапия. Под. ред. В. М. Боголюбова: в томах. Т.1- М.: Медицина, 1985. – 560 с
10. Кліматологія. Алісов Б.П., Полтораус Б.В. – М.: Изд-во МГУ, 1974. – 298с..
11. Курорти. Енциклопедичний словник. – К., 1983. – 440 с.
12. Бабинец А.Е., Гордиенко Е.Е., Денисова В.Р. Лечебные минеральные воды и курорты Украины. – К.: Изд-во АН УССР, 1963. – 366 с.
13. Закон України "Про курорти" від 5.10.2000 р., № 2026-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 50. – ст. 435.
14. Загальне положення про санаторно-курортний заклад: Постанова Кабінету міністрів України від 11 липня 2001 р. №805: [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua/laws/show/805-2001-n
15. Наказ Держкомстату від 14.12.11 №345: [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу:

ukrstat.gov.ua/norm_doc/2011/345/345_2011.htm

16. Послуги туристичні, засоби розміщення: Національний стандарт України (ДСТУ 4527:2006): [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1091-11

17. Про Акціонерні товариства: Закон України від 07.08.11: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua

18. Влащенко Н.М. Закономірності економічного розвитку регіонального санаторно-курортного комплексу: [Електронний ресурс] / Н.М. Влащенко. – Режим доступу: tourlib.net/statti_ukr/vlaschenko3.htm

19. Господарський кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №18, №19-20, №21-22, ст.144): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік).

Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FХ, F). Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на лекційних, лабораторних, практичних або семінарських заняттях та самостійну роботу.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.

Ведення опорного конспекту лекції:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стислому і системному вигляді викладений основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають записати студенти під час лекції. Його ведення сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами теоріями тощо. Кожний студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі.

Відвідування студентом лекції та її наявність в ОКЛ з дисципліни «Курортна справа» дає студенту **3 бали** в кожному змістовному модулі.

Робота на практичних заняттях:

Під час практичних занять студенти усно доповідають на питання. Активна робота студента на занятті оцінюється в 6 балів.

Критерії оцінки на практичному занятті

Бали	Критерії оцінки
6	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді.
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання.
4	Володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять і домашньої/самостійної роботи іноді виступає і задає питання; добре працює в парі/групі/команді.
3	Частково володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; інколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
2	Не володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; інколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
1	Зовсім не виконує завдання практичних занять, інколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.

Якщо студент опосередньо відвідував практичне заняття, але брав участь в обговоренні тем, він має змогу отримати додаткові бали за:

А) Доповнення виступу:

2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують студенти, які виклали матеріал з

обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Б) Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Самостійна робота студентів

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті. Така форма надає студенту можливість отримати максимум **35** додаткових **балів** в 1 модулі та **14 балів** в другому модулі.

Критерії оцінки індивідуального завдання:

1 модуль	2 модуль	Критерії оцінки
35-30	14-11	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
29-24	10-8	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
23-18	7-5	В цілому володіє матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
17-12	4-2	Не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

12-0	1-0	Частково володіє матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки.
------	-----	---

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт (тестів). В структурі навчання виділяють 2 змістовних модулі. Тобто студенти двічі за семестр складає модульний контроль та має можливість набрати максимум 20 балів з кожного. Правильна відповідь оцінюється в **1 бал**.

Студент, який з різних обставин не отримав необхідної кількості балів з будь-якої теми, має можливість самостійно її підготувати і пройти індивідуальний поточний контроль знань з цієї теми або виконати індивідуальні завдання, що пропонуються в робочій програмі.

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

Зведена таблиця набору балів за семестр

1 модуль (максимум балів)		2 модуль (максимум балів)	
Лекції	9 (3 лекції*3 бали)	Лекції	12 (4 лекції*3 бали)
Практичні	36 (6 лаб.зан*6 бали)	Практичні	54 (9 лаб.зан*6 бали)
Самостійна робота/ІДЗ	35	Самостійна робота/ІДЗ	14
Контрольна робота	20	Контрольна робота	20
Всього	100	Всього	100

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів за період вивчення, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на залік і скласти усно мінімум 2 питання за переліком та виконати тести.

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЗАЛІКУ:

1. Два питання потребують змістовної відповіді, кожна з них розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення (оцінюється від 0 до 30 балів за кожне питання).

30-27 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

26-23 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

22-18 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

17-0 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

2. Правильна відповідь на **4 тестових питання** оцінюється в **10 балів** кожна.

Студенти заочного відділення виконують контрольну роботу.

Кожен студент заочного відділення виконує контрольну роботу за варіантом. Вибір варіанта здійснюється за останньою цифрою в заліковій книжці.

В кожному варіанті необхідно розглянути 2 питання. Кожне питання оцінюється в 25 балів максимум.

Після перевірки викладачем контрольної роботи та її захисту в усному вигляді викладач допускає студента до заліку. Критерій оцінки питань на заліку той самий, що й для контрольної роботи.

На заліку студент складає тести з дисципліни або відповідає на 2 питання з переліку.

Критерії оцінки контрольної роботи для заочників:

Контрольна робота, письмова та усний захист	Критерії оцінки
25-20	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних

	виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
19-15	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
14-10	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
9-6	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
5-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
1-0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на практичних (семінарських) заняттях та на підсумковому модульному контролі, свідчить про **ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни** на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для заліку	
90 – 100	A	зараховано	відмінно - Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю в цілому.
85-89	B		дуже добре - Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому.
75-84	C		добре - Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
70-74	D		задовільно – Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.
60-69	E		достатньо - Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не

			вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно – Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому.
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно – Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.